

Seimas galutiniame balsavime priėmė Konstitucijos pataisas (projektas Nr. [XIVP-640](#)(2), kuriomis siekiama sudaryti konstitucinį pagrindą tiesioginiams savivaldybių merų rinkimams.

Už pagrindinio šalies dokumento pakeitimus vieningai balsavo 135 Seimo nariai.

Konstitucijoje naujomis pataisomis nutarta nustatyti, kad savivaldos teisė įgyvendinama ne tik per savivaldybių tarybas, bet ir per savivaldybių merus.

Pagrindiniame šalies dokumente įtvirtinta, kad savivaldybių merais – Lietuvos Respublikos piliečius, pagal įstatymą ketveriems metams renka šalies piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai.

„Tiesioginiai merų rinkimai turi didžiulį Lietuvos gyventojų palaikymą. „Vilmorus“ apklausa, vykdyta 2021 m. balandžio mėn., atskleidė, kad daugiau kaip 80 proc. Lietuvos gyventojų manymu meras turi būti renkamas tiesiogiai. Taip pat pažymėtina, kad nuo 2015 m. tiesioginiai savivaldybių merų rinkimai pasiteisino ir praktikoje. Dalyvavimas rinkėjų savivaldos rinkimuose, tai yra jų aktyvumas vis didėjo. Todėl tikslinga tiesioginius merų rinkimus išlaikyti ir atitinkamai pakeisti Konstituciją“, – anksčiau yra kalbėjusi Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytės-Nielsen.

Pasak Seimo narės Ievos Pakarklytės, žvelgiant visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį turbūt būtų sunku surasti kitą taip rinkimų sistemoje pasiteisinusį pokytį, kaip kad tiesioginiai merų rinkimai ir jų įvedimas. „Tiesiogiai renkant merus savivaldos politika tarsi atgimė iš naujo, išaugo žmonių susidomėjimas savivalda, išitraukimas į savo miesto, miestelio klausimų sprendimą ir, žinoma, tas grįžtamasis ryšis daro įtaką ir politikų veiksams, ir jų kokybiškesniam valdymui“, – kalbėjo politikė.

Projektas buvo parengtas įvertinus 2021 m. balandžio 19 d. Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriuo jis pripažino, kad Vietos savivaldos ir Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymų svarbiausios nuostatos, susijusios su savivaldybių merų rinkimais ir įgaliojimais, prieštarauja Konstitucijos 119 straipsniui, įtvirtinančiam konstitucinius vietos savivaldos pagrindus. Šis Konstitucinio Teismo nutarimas oficialiai bus paskelbtas ir įsigalios 2023 m. gegužės 3 d.

Pagal Seimo statutą, Konstitucijos keitimo įstatymo projektas laikomas Seimo priimtu, jeigu kiekvieno balsavimo metu už projektą balsavo ne mažiau kaip 2/3 visų Seimo narių, t. y. 94 parlamentarai.

